

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Ozvári-Lukács Ádám egyéni ügyvéd által képviselt felperesnek jogtanácsos által képviselt Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Győri Munkaügyi Bíróságon 5.M.769/2008. számon indított és a Győri Munkaügyi Bíróság 2009. október 22. napján hozott 6.M.769/2008/28. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Győri Munkaügyi Bíróság 6.M.769/2008/28. számú ítéletét hatályában fenntartja azzal a kiegészítéssel, hogy az alperes 10-0148162008/0015. számú határozatát is hatályon kívül helyezi.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Felperes rokkantsági nyugdíj megállapítása tárgyában 2008. március 5-én előterjesztett igényét a Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság a 10-01481/2008/0015. számú elsőfokú határozatával elutasította. Az indokolás azt tartalmazza, hogy a Szakértői Intézet szakvéleménye szerint az igénylő egészségkárosodásának a mértéke 40%, amely nem éri el a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. tv. (továbbiakban: Tny.) 36/A. §-ában meghatározott legalább 50%-os mértéket.

Az igénylő fellebbezése alapján eljáró nyugdíjbiztosítási szerv igazgatója a 19. alszámú másodfokú határozatával a fellebbezést elutasította arra hivatkozással, hogy az ORSZSZI másodfokú orvosi bizottságának szakvéleménye szerint felperes egészségkárosodásának a mértéke 40%, tehát az igénylő nem rokkant.

Felperes a társadalombiztosítási határozatok bírósági felülvizsgálata iránt előterjesztett keresetében az alperes által megállapított egészségkárosodás mértékét vitatta, míg az alperes a határozatok jogszerűségére hivatkozással a kereset elutasítását kérte.

A Győri Munkaügyi Bíróság a 6.M. 769/2008/28. számú ítéletével a 10-01481/2008/0019. számú másodfokú határozatot hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására utasította.

A munkaügyi bíróság az ítélet indokolásában a Tny.36/A. §-ára, illetve a közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 111. § (1) bekezdésére, továbbá a Pp. 339. § (1) bekezdésére és 182. §-ára továbbá 183.§ (1) bekezdésére és a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 31. számú állásfoglalására hivatkozással megállapította, hogy a perben kirendelt két igazságügyi orvosszakértő szakvéleményei és azok kiegészítései szerint a felperes egészségkárosodásának a mértéke a másodfokú SZI bizottság vizsgálata időpontjában (2008. május 8.) 50-79%-os mértékű volt, tehát elérte a jogszabályban meghatározott mértéket. Az alperes által előterjesztett és a Tudományos Tanács kirendelésére irányuló bizonyítási indítványt arra hivatkozással utasította el, hogy a Pp. hivatkozott rendelkezése alapján a szakértői testület kirendelése nem kötelező a bíróság számára, mindössze az egyik lehetőség az ellentmondások feloldására. Ebből következően a szakvélemények közötti ellentmondások feloldására egyetlen szakértő egy személyben is jogosult lehet. A munkaügyi bíróság a perben rendelkezésre álló és egybehangzó két szakértői véleményt aggálytalannak találta és a második szakvélemény alapján feloldottnak tekintette a ORSZSZI szakvéleményei és a perbeli szakvélemény közötti ellentmondásokat. A rehabilitálhatóság vizsgálata tekintetében új eljárás lefolytatására kötelezte az alperest.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezésével a munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozatra való utasítását kérte. A Pp. 3. § (2) bekezdésének, 164. § (2) bekezdésének, 182. § (3) bekezdésének, 183. § (2) bekezdésének a megszegésére azért hivatkozott, mert álláspontja szerint a Tny. 72. §-ára figyelemmel a SZI bizottságai által készített szakvéleménynek - 2008. január 1-

jétől szakhatósági állásfoglalásnak - a perben ugyanolyan bizonyító ereje van, mint az igazságügyi orvosszakértői véleménynek. Ezzel összefüggésben több Legfelsőbb Bírósági eseti döntésre is hivatkozott, melyek szerint a szakvélemények közötti ellenmondások feloldása az ETT kirendelésével biztosítható.

A munkaügyi bíróság e kötelezettségének nem tett eleget, mert kirendelése helyett, kellő szakértelem és a peres felek indítványának hiányában új (negyedik) szakvéleményt szerzett be és az érdemi döntést kizárólag a perben kirendelt szakértők véleményére alapította. Az alperes sérelmezte továbbá, hogy a munkaügyi bíróság a SZI "szakhatósági állásfoglalásainak" jogszerűtlenül nem tulajdonított bizonyító erőt, nem adott számot az ítélet indokolásában arról, hogy azok miért aggályosak, a közigazgatási eljárás során lefolytatott bizonyítás anyagát nem értékelte és nem vetette össze a bíróság által lefolytatott bizonyítás anyagával, nem oldotta fel a kettő közötti ellentmondásokat, mindezzel megszegve a Pp. 206. § (1) bekezdésében, illetve a 221. § (1) bekezdésében foglaltakat.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte annak jogszerűségére hivatkozással. Kifejtette, hogy a Pp. szakértőkre vonatkozó rendelkezéseiből nem következik, hogy a szakvélemények közötti ellenmondás kizárólag szakértői testület útján oldható fel. A perben kirendelt igazságügyi szakértők a SZI bizottságainál részletesebben és alaposan értékelték a felperes betegségeit, szakkonzultáns bevonásával, ezért szakvéleményük alapján a munkaügyi bíróság jogszerűen állapította meg a felperes 50-79%-os mértékű egészségkárosodását. Az alperes által hivatkozott eseti döntéseket illetően vitatta azok jelen perben történő alkalmazhatóságát.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján - tárgyaláson kívül - bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbi indokok szerint nem megalapozott.

A kirendelésével összefüggésben a 2005. évi XLVIII. törvény 2006. január 1-jei hatállyal megszüntette a szakértői vélemények felülvéleményezésének a lehetőségét, a szakértői testületek által készített szakvéleményt a perben beszerzett szakértői véleménnyel egyenrangúvá tette. Erre figyelemmel nem sértett eljárási szabályt a munkaügyi bíróság, amikor az alperes további orvosszakértői bizonyításra vonatkozó indítványa alapján újabb orvosszakértőt és nem rendelte ki és a Pp. 183. § (2) bekezdésének helytálló értelmezésével rögzítette az ítélet indokolásában, hogy egyetlen szakértő véleménye is alkalmas lehet az ellentétek feloldására.

Erre tekintettel a legfelsőbb Bíróság mellőzte az ezzel összefüggő és az alperes által hivatkozott eseti döntések részletes értékelését.

Az Szakértői Intézetről, valamint eljárásának részletes szabályairól szóló - a perbeli határozatok meghozatalakor hatályban volt - 213/2007. (VIII.7.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésének és 16. § (6) bekezdésének a helyes értelmezése szerint a 2008. évben lefolytatott első- és másodfokú közigazgatási eljárás során az SZI orvosi bizottságainak az egészségkárosodásra vonatkozó véleményeit szakvéleménynek kell tekinteni. E szakvélemények legfeljebb egy 2009. október 1-je után megismételt eljárásban minősülhetnek szakhatósági állásfoglalásnak. Ez alapján a Legfelsőbb Bíróság mellőzte azon alperes által hivatkozott eseti döntések értékelését, amelyek a szakhatósági állásfoglalások bírósági eljárás során történő értékelésére vonatkoznak. A fentiekből következően a Legfelsőbb Bíróság az alapján vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, hogy a társadalombiztosítási határozatok felülvizsgálata iránti perben a munkaügyi bíróságnak az SZI szakvéleményeit kellett egybevetnie a perben kirendelt orvosszakértői véleménnyel.

A szakvélemények közötti ellentmondások feloldására tett bírói intézkedés következtében az SZI szakértője írásban, a perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő a tárgyaláson szóban fenntartotta a szakvéleményében foglaltakat. Ezt követően a munkaügyi bíróság a fentebb hivatkozottak szerint az eljárási szabályoknak megfelelően járt el, amikor újabb szakértő kirendelésével kísérelte meg feloldani az ellentéteket. Az a körülmény, hogy a bíróság az alperesi bizonyítási indítványban foglaltaktól eltérve, nem, hanem újabb igazságügyi orvosszakértőt rendelt ki, nem sértette a hivatalból történő bizonyítás tilalmára vonatkozó és a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási szabályokat, mivel a Pp. 3. § (5) bekezdése értelmében a bíróság a bizonyítás meghatározott módjához, illetve meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve.

A Legfelsőbb Bíróság ezért megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben alaptalanul kérte az alperes az egészségkárosodás mértékére vonatkozó bizonyítás körében felhozott eljárási szabálysértésre hivatkozva a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését.

Nem sértette továbbá a munkaügyi bíróság ítélete - az érdemi döntés jogszerűségét befolyásoló mértékben - a Pp. 206. §-ában, továbbá a 221. §-ában foglaltakat, mivel a bíróság indokát adta annak, hogy az egymásnak ellentmondó ORSZI bizottsági szakvélemények és a perben kirendelt szakértő (dr. L. Gy. I.) szakvéleménye közötti ellentmondás nem volt feloldható, ezért vált szükségessé újabb

szakértő kirendelése. A bíróság rögzítette továbbá, hogy ezen újabb orvosszakértő által készített szakvélemény alapján feloldottnak tekintette az ellentmondásokat és az igazságügyi szakértők szakvéleménye alapján állapította meg a felperes egészségkárosodásának a mértékét. Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság nem értékelte az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező hiányosságnak, hogy az ítélet indokolása részletesen nem tér ki a közigazgatási és a bírósági eljárásban történt bizonyítás elemeinek összehasonlítására.

A munkaügyi bíróság ítélete nem sértett az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabályt, ezért azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta azzal, hogy korrigálta azt a nyilvánvalóan értelemzavaró hibát, miszerint a munkaügyi bíróság nem tett különbséget az alperes mint elsőfokú- és az igazgató, mint másodfokú társadalombiztosítási szerv, illetve határozatai között.

A felülvizsgálati eljárásban a felek nem igényeltek eljárási költséget, ezért e tárgyban a Legfelsőbb Bíróság mellőzte a határozat hozatalt a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli a Tny. 81. §-a értelmében.

Budapest, 2011. február 21.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági írnok